

سوختگیها

تعریف سوختگی

ضایعاتی که در اثر حرارت، موادشیمیایی، جریان برق، مواد رادیو اکتیو در بافت های مختلف ایجاد میشود و باعث از بین رفتن سطوح پوست و مخاط ها می شود.

ساختمان طبیعی پوست

◎ پوست سه لایه مشخص اصلی دارد

لایه اپیدرم

لایه نازک بیرونی هر 3 تا 4 هفته بطور کامل جایگزین می شود.

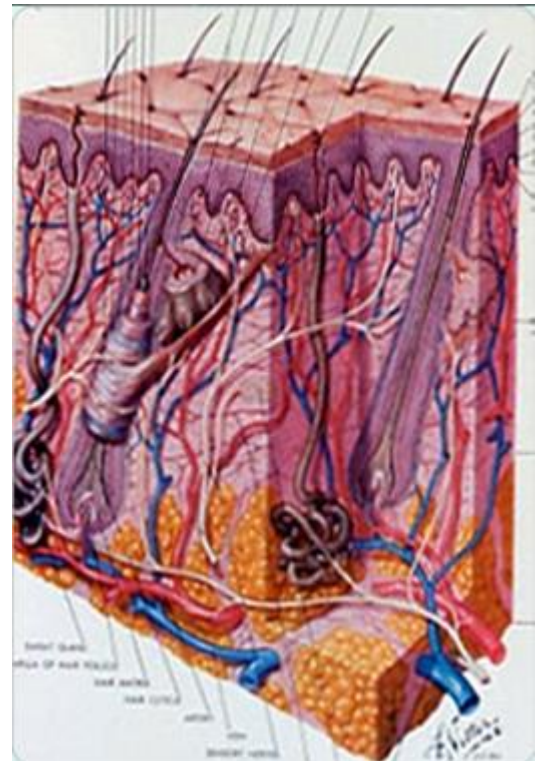
لایه درم (پوست اصلی)

درم پاپیلری زیر اپیدرم قرار گرفته شامل سلول های فیبروبلاست است که تولید کننده ی کلاژن است و از جنس بافت همبندی می باشد.

لایه رتیکولر در زیر لایه ی پاپیلاری قرار دارد و تولید کننده ی کلاژن و الیاف انعطاف پذیر می باشد. و حاوی رگهای خونی و لنفی و اعصاب غدد چربی و عرق و ریشه های مو می باشد.

– لایه زیر جلدی (هایپو درم) (Subsubcutaneous)

– چربی و ... نقش مهمی در تنظیم درجه حرارت دارد.

طبقه بندی و ارزیابی سوختگیها

سوختگیها را می توان به سه روش طبقه بندی و ارزیابی کرد :

بر اساس عامل و منبع ایجاد سوختگی

بر اساس درجه سوختگی

بر اساس شدت سوختگی

● سوختگیها را می‌توان بر اساس عامل ایجاد کننده آن

- ✓ شیمیایی (اسید ها یا قلیا ها)
- ✓ الکتریکی
- ✓ حرارتی
- ✓ نورانی
- ✓ تشعشعی
- ✓ آب داغ
- ✓ روغن داغ یا قیر داغ
- ✓ سوختگی ناشی از انفجار

طبقه‌بندی کرد.

سوختگی با آب داغ

- ✓ شایعترین سوختگی خانگی است.
- ✓ مواد غذایی آب دار مانند سوپ ها و شیر
- ✓ بیشتر روی پوست میمانند و سوختگی عمیقتر میشود
- ✓ نواحی بدون پوشش کمتر از نواحی پوشیده می سوزند
- ✓ لباسها مایعات داغ را بیشتر در تماس با پوست نگه میدارند
- ✓ در نواحی پوشیده ، سوختگی عمیقتر است

سوختگی ناشی از آتش

در سوختگی با آتش نکته مهم سوختگی مسیر تنفسی و مسمومیت با منو اکسید کربن باید مورد توجه قرار گیرد . دومین سوختگی شایع است. در صورت آتش گرفتن لباس ها تمام ضخامت پوست درگیر می شود.

تماس با برخی مواد شیمیایی مانند اسیدها ، بازها یا قلیاهایی همچون سود سوزآور یا مواد سفید کننده قوی ، حلالها و مواد رنگ بر قوی سبب سوزش و صدمه به پوست می‌شود

● سوختگی با مواد قلیایی از اسیدها خطرناکتر است چون در پوست بیشتر نفوذ می‌کند و مدت طولانی تری فعال باقی می‌مانند. در اینجا مهمترین کار این است که فوراً محل سوخته را زیر شیر آب بگیرید .

● سوختگی با سموم

• خود سم سلولهای پوست را از بین میبرد

سوختگی با مایعات جوش

در این موارد آسیب های بافتی به سرعت روی می‌دهد. سریعترین کاری که در این موارد باید انجام داد کاهش درجه حرارت است. سرد کردن ممکن است شدت ضایعه را بسیار کم کند و به سرعت سبب کاهش درد می‌شود. نکته مورد توجه این است که در سوختگی با قیر ، هرگز قیر را بر ندارید و فقط محل سوختگی را بلافاصله با آب سرد خنک کنید .

سوختگی الکتریکی

در این نوع سوختگی اگر چه ممکن است اثر سوختگی بر روی پوست به صورت یک ناحیه کوچک باشد ولی آسیب وارد بر بافتهای زیر پوست می‌تواند بسیار وسیع باشد .

سوختگی ناشی از اشعه

توسط دو نوع اشعه خورشید و تشعشعات اتمی سوختگی ایجاد می‌گردد. در مورد تشعشعات اتمی ابتدا محافظت خود امدادگر از خطر تشعشعات و سپس رفع آلودگی مصدوم مد نظر قرار می‌گیرد

درجه سوختگی

سوختگی ها بر اساس عمق، وسعت، محل آن و نسبت سطح سوختگی به تمام بدن به سه نوع

● خطرناك(درجه 3)

● متوسط(درجه 2)

● جزئی(درجه 1)

تقسیم می گردند.

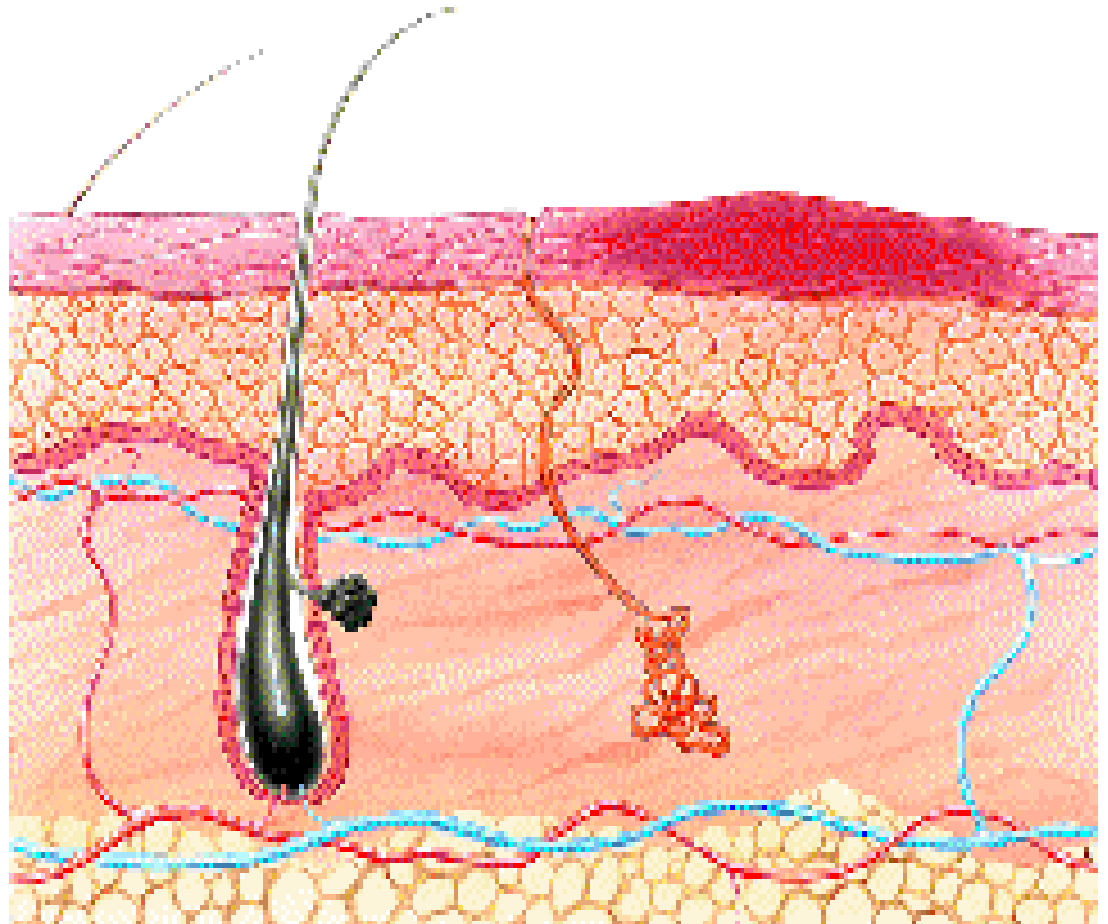
سوختگی درجه یک

سوختگی سطحی خفیفترین نوع سوختگی است که فقط لایه خارجی پوست یعنی اپیدرم را درگیر می‌کند. (آفتاب سوختگی یا شعله ملایم)

نشانه ها: سوزش، حساس شدن شدید، دردی که با خنک کردن آرام می شود.

ظاهر زخم: قرمز، با فشردن سفید می شود. خشک بدون ادم یا ادم کم، احتمال تاول زدن

دوره ی بهبودی: تا یک هفته بدون اثر زخم

سوختگی درجه دو (ضخامت ناکامل عمقی)

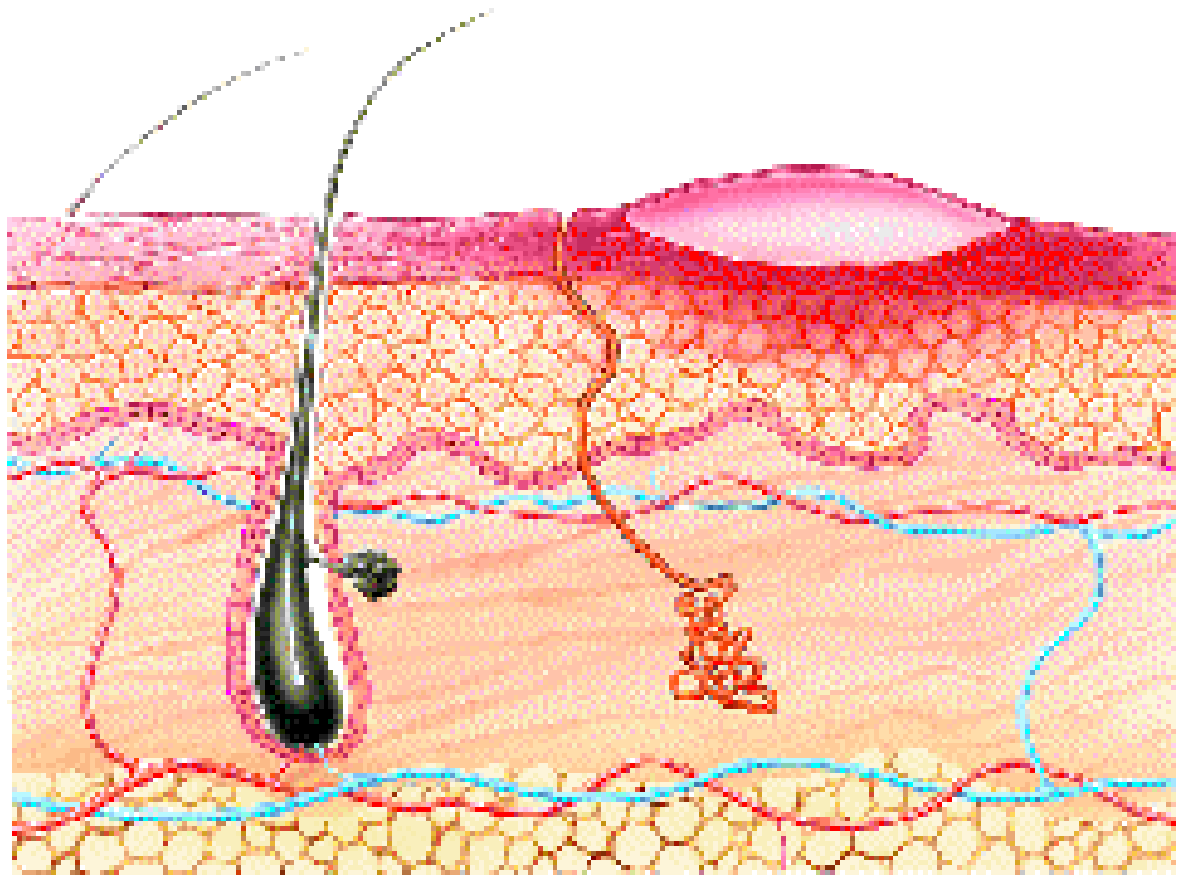
علت: آب جوش یا تماس با شعله ی آتش

میزان ابتلای پوست: اپیدرم، قسمت بالایی درم، بخشی از قسمت پایینی درم

نشانه ها: درد حساس شدن شدید به هوای سرد

ظاهر زخم: تاول، زمینه ی قرمز منقوط اپیدرم تخریب شده، سطح خیس و ادم

دوره ی بهبودی: 2-4 هفته اثر زخم تا حدودی و چروکیدگی فاقد رنگدانه ممکن است به دلیل عفونت تبدیل به ضخامت کامل گردد.

سوختگی درجه سه (ضخامت کامل)